

Pædagogisk læreplan

Vestbyens Dagtilbud

2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Læreplanen

Læreplanen kan læses i sin fulde længde på Vestbyens hjemmeside:

Vestbyens-dagtilbud.dk

<http://www.vestbyens-dagtilbud.dk/vestbyens-dagtilbud/om-os/paedagogik/trin-for-trin/den-styrkede-laereplan>

Hvem er vi?

Vestbyens Dagtilbud - Bulderby består af en vuggestue med plads til 24 børn og en børnehave med plads til 120 børn. Desuden er der tilknyttet 20 dagplejere, som hver har indskrevet 4 børn. Skolens SFO Ønskeøen er også organisatorisk tilknyttet Vestbyens dagtilbud.

Vores institution ligger meget tæt på Parkskolen - kun adskilt af en parkeringsplads. Institutionen ligger tæt på Vestbyens fritidsfaciliteter, som er svømmehal, hal og stadion. Vi ligger i gåafstand til Kilen og til fjorden. Vi har en meget stor og velfungerende legeplads med skov, bakker og nye legeredskaber. Vi har mulighed for at benytte en spejderhytte som ligger tæt på, og vi har vores egen bus.

Vestbyens Dagtilbud & SFO er blevet certificeret idrætsinstitution den 1.-5.-2014. Konceptet er udviklet i et samarbejde mellem Danmarks Idrætsforbund og Peter Sabroe Seminarieret.

Pædagogisk idræt defineres som idræt, leg og bevægelse i en pædagogisk sammenhæng. Det er en måde at sætte fokus på bevægelse, idræt og sundhed gennem leg og læring.

I Bulderby har hver stue fast tilknyttet personale, som er fælles om ansvaret i forhold til børnenes trivsel, læring, udvikling og forældresamarbejdet.

Bulderby består af to vuggestuegrupper og fire grupper for de 3-4-årige.

For at sikre en god overgang til skolen og imødekomme de anderledes behov som børnene får, når de når 5-årsalderen, samler vi dem hvert år fra august og frem til marts året efter i en storbørnsgruppe forud for start i førskole på Parkskolen - altså et år før de starter i børnehaveklasse.

Stuerne i Bulderby er børnenes baser og samlingssted ved måltiderne, men der arbejdes i mindre grupper i løbet af dagen.

Husets øvrige rum er fællesarealer, hvor børnene kan færdes frit - dette gælder også de øvrige stuer. Børnene kan lege på tværs og ved forskellige aktiviteter arbejder vi også på tværs af stuerne.

Vi bruger ofte institutionens motorik rum "Salen" med mange gode muligheder for fysisk udfoldelse.

Der serveres fuld kost til alle børn. Vi vægter, at maden er lavet fra bunden, som ex. blomkålssuppe, der er lavet på friske blomkål, og at brødet bliver friskbagt på fuldkornsmel/hvedemel.

Vi har fokus på at bevare strukturen i forhold til gruppeopdeling, da vores erfaring er, at børnene har brug for en tryk base, hvor de hører hjemme, og hvor de har tre faste voksne, som har ansvaret for dem, og som de knytter særlige relationer til. Efterhånden som børnene bliver trygge, søger de automatisk også venskaber på de andre grupper.

Vores mål er at skabe rammerne om en kvalitetsbevidst institution gennem værdier, holdninger og pædagogik og altid med udgangspunkt i det enkelte barns alder og behov.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I dagligdagen hjælper vi det enkelte barn til at sætte ord på egne og andres handlinger, ønsker og følelser. Dette kommer eks. til udtryk under samling, hvor barnet får mulighed for at øve sig i at tale højt, være i fokus, lytte til andre samt træffe valg f.eks. ved at bestemme hvilken sang, der skal synges, hvordan er vejret, hvor mange er vi i dag osv. Dette medvirker til, at barnet opnår følelsen af at blive set, hørt og respekteret, indgå i en demokratisk proces, samt mærke sig selv som individ og del af et større fællesskab. Vi arbejder på tværs af alder, køn, samt social og kulturel baggrund i afdelingerne, for at understøtte at alle børn kan udforske og erfare sig selv og hinanden på nye måder. I løbet af dagen, vil børnene møde udfordringer så som at vente på tur, være selvhjulpne med tøj, konflikter og lignende. De voksne motiverer, guider og støtter barnet, så vi på en anerkendende måde viser, at vi har troen på at barnet selv kan mestre det. Med den voksnes positive forventning og tro på barnets evner og kunnen, oplever barnet stolthed og succes ved selv at klare udfordringen. Vi er i dialog med forældre om barnets trivsel og alsidige personlige udvikling i hverdagen og bringer de øvrige læreplaner i spil i læringsmiljøet for at understøtte hele barnet i dagtilbud så vel som i hjemmet.

Social udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

At have en god ven og være en del af et fællesskab medvirker til at skabe trivsel for barnet. Vi hjælper derfor barnet med at udvikle positive strategier til både at indgå i socialt samspil samt konflikthåndtering. Vi støtter barnet i at udtrykke sig verbalt og nonverbalt samt til at kunne sige fra, når egne grænser overtrædes. Ligeledes taler vi med børnene om forskellighed - herunder at vi tænker og handler forskelligt. Vi har både fokus på de sociale fællesskaber i voksenstyrede aktiviteter i større og mindre grupper samt i den frie leg. De voksne agerer som rollemodeller i det pædagogiske læringsmiljø, hvor børnene kan spejle sig i det ser i dagligdagen. Herigennem viser vi børnene, hvad det vil sige at have tolerance og forståelse over for hinanden - også selvom der opstår en forskellighed. Vi italesætter overfor børnene, hvad andre børn har som styrke og anvender disse ressourcer ind i den demokratiske dannelse. Eksempelvis ved at italesætte barnets hjælpsomhed, når det venter på tur, siger goddag/farvel etc. Vi anvender materialet "Trin for Trin" og børnesamtaler, og legegrupper til at understøtte vores arbejde med børnenes sociale udvikling

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

De voksne er tydelige sproglige rollemodeller, som skaber sammenhæng mellem den verbale og den nonverbale kommunikation. I kommunikationen prioriteres det at børn og voksne kan have øjenkontakt og se hinandens mimik, idet det fremmer mulighed for dialog. Barnet får tid til at svare og opmuntres til turtagning i dialogen ved at den voksne bygger ovenpå og udvider barnets kommunikation. Dette foregår i de daglige rutiner, såvel som i det tematiske sprogarbejde. I det fysiske læringsrum præsenteres børnene for skriftsprog og understøttende illustrationer. Kommunikation og sprog er grundlæggende for at kunne indgå i fællesskaber med andre, derfor arbejdes der med læreplanstemaet hele dagen i tæt samspil med de øvrige læreplanstemaer. Der igangsættes aktiviteter, der understøtter barnet i at være aktivt deltagende og gøre sig egne erfaringer i at bruge sine sproglige kompetencer. Her er det en forudsætning at barnet øver sig i at lytte og bruge egen stemme. Dette sker i hverdagens leg og dialoger, samt i tilrettelagte aktiviteter såsom, dialogisk læsning, sang og sanglege, rim og remser. Et vigtigt element er desuden at barnet øver sig i at sætte ord på egne tanker og oplevelser, så barnets eget perspektiv kommer i spil. Børnene gives mulighed for at kommunikere på forskellige måder ved inddragelse af piktogrammer o.l. Desuden vægtes det højt at barnet har mulighed for at øve sig både i relationen voksen-barn, barn-barn og i det større børnefællesskab. Forældrene bliver involveret i barnets sproglige læring gennem daglig dialog, forældresamtaler, nyhedsbreve, hverdags opslag og konkrete opgaver. I samarbejdet giver vi råd og vejledning til forældre i, hvordan der kan arbejdes med sprog i hjemmet. For børn i udsatte positioner iværksættes særlige tiltag i samarbejde med forældre, sprogpædagogen tale/hørekonsulent.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Bulderby blev i 2014 idrætscertificeret. Derfor er vores fokus meget på, hvordan vores fysiske læringsmiljøer inde og ude giver mulighed for, at barnet kan styrke og udfordre kroppen. Vi har en stor motoriksal og bruger Struer Energipark/hallerne meget som er vores nabo. Uderummet giver barnet mange muligheder for at sanse og bevæge sig. Ved brug af legepladsen og naturen omkring os skabes der varierede bevægelsesmuligheder. Vores legeplads er indrettet med mange bakker, store træer og vores egen skov. Vi er opmærksomme på, at vore rum og regler ikke sætter begrænsninger for barnet - eks. kan inde lege flyttes ud og gangarealer bruges til motorikbaner. I legen såvel som i aktiviteter er der fokus på at barnet bruger og udforsker sin krop – eks. motorikbane, cykelbane, sanse-lege, yoga, kroppen som måleredskab. De voksne er kropslige rollemodeller og deltager aktivt i bevægelseslege. Barnets kropslige læring fremgår gennem leg og brug af kroppen. Krop sanser og bevægelse tænkes derfor ind i alle de aktiviteter og temaer vi tilbyder børnene at deltage i. Som redskab anvendes også ”den pædagogiske bagdør” hvis vi oplever, at der er situationer som børnene har svært ved at være en del af, eller det lige har brug for at trække sig lidt. Desuden er der i det frie rum rig mulighed for at alle børn kan bruge og få udfordret deres kroppe. Hverdagen tilrettelægges så barnet hele dagen får mange muligheder for at bruge sin krop og gøre sig erfaringer med den – eks. barnet kravler selv op på en stol, tager selv tøj på. Der er plads til alle former for leg – rolig såvel som vild eller risikofyldt. Når aktiviteter planlægges, er der fokus på motorik såvel som sanser, og vi bruger forskellige inspirationsmaterialer såsom ”Rend og hop” og ”Hoppeline”. Vi er i dialog med forældrene om deres barns motoriske udvikling og giver vejledning i, hvordan de kan understøtte denne. For børn i udsatte positioner sætter vi i samarbejde med forældrene særligt tilrettelagte motoriske forløb i værk eks. svømning, massage, træning af basale færdigheder. Der skabes sammenhæng til lokalområdet ved brug af forskellige sportsfaciliteter, Stadion og af den nærliggende natur.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Børnene præsenteres for de forskellige lokalområder f.eks. Kilen, Røverskoven, Stadion, Hønsene, Spejderhytten og Anlægget. Vi ser naturen som et fantasisted, hvor man kan bruge sin krop. Der skal være plads til både den risiko orienterede og den sansemotoriske oplevelse. Vi tager på tur ud i naturen med det formål “bare” at være. Vi har forskellige projekter i årets løb som f.eks. sommerfuglelarver, bondegårdstema, vind, skoven, bakker, bål, bål mad. Vi følger børnenes spor, og understøtter deres naturlige nysgerrighed. Ved måltidet taler vi om maden, og hvordan den opstår. Vi har fælles opmærksomhed på uderummet f.eks. med krible krable dyr. Vi forsøger at tiltrække nogle dyr på legepladsen, - vi laver f.eks. insekt bo og sommerfuglefarm. Vi går på tur, samler affald op og smider i skraldespanden, og der tales om affald – vi lærer børnene at have respekt for omgivelserne. Vi er opmærksomme på bæredygtighed og miljøet, og anvendelse af naturens ressourcer. Vi har en ambition om, at børnene kan få en begyndende matematisk opmærksomhed, hvis vi måler og vejer ting, sammenligner størrelser og vægt og taler om tyngdekraften. Et eks kunne være, at se på om gulerødder kan flyde/synke – at fortælle om stor, lille og former, - Vi finder store blade, små pinde, stort hul osv. Vi udfordrer børnene på forskellige niveauer tilpasset børnenes udvikling og kompetencer. Vi arbejder med eksperimenter og sætter ofte noget i gang, vi ikke ved, hvor skal ende. Æbler, pærer, hvad kan rådne? sne, vand, hagl, frost, hvad er forskellen? vi sår karse, purløg – noget som løbende kan holdes øje med, hvad sker der til sidst – kan det spises? vi laver forskellige eksperimenter alt efter hvilken årstid det er. Vi vil samarbejde med forældrene om at understøtte en grundlæggende naturvidenskabelig dannelse af børnene inden for både natur, udeliv og science. Naturoplevelser i barndommen dækker alle læreplanstemaerne - her indgår både den følelsesmæssige, den kropslige, den sociale, den kulturelle, den sproglige og den kognitive dimension.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Vi vægter fællesskabet og samværet, og vi øver os i at være sammen - både i små og store fællesskaber. Demokratiet er i fokus, og børnene øver sig i at ytre sig i gruppen, at lytte til andre og at vente på tur. Vi har børn, der kommer fra forskellige kulturer, hvilket giver anledning til gode dialoger. Til samling drøfter vi normer og regler, og hvad der optager børnene. Vi taler bl.a. om ”hvem bor hjemme hos jer” vi bor forskelligt - nogle har 2 mødre osv. Vi gør meget ud af de forskellige traditioner, f.eks. laver vi gækkebreve til påske, laver ting til jul, tager i kirke, synger julesange/salmer. I hverdagen gør vi brug af rim og remser, Eventyr f.eks. de tre bukkebruse fortælles og leges. Vi har traditioner med at tage på busture hele stuer ad gangen, bondegårdsbesøg, forestillinger i Folkets Hus og på Biblioteket, hjemme ved børnenes fødselsdage, kører med vores egen bus, cykelture med vores ladcykler, øver i at holde i hånd, når vi går tur, holder bedsteforældredage m.m. Vi bruger måltidet som samlingspunkt, hvor madkulturen er i fokus. Vi spiser i små grupper, så der er tid til nærvær og dialog. Vi vægter læsning, sang, musik. Bøger er i børnehøjde, da bøger er en måde at udtrykke sig på. Vi vægter stuemiljøer - hvor der er plads til at børnene kan udfolde sig kreativt. Rummene udsmykkes med børnenes egne kreationer og vi er opmærksom på æstetik i indretning. Børnene arbejder med forskellige materialer. Maling, ler, modellervoks. Vi vægter at materialerne er tilgængelige for børnene. Vi har fokus på børnesyn, dannelse og børneperspektivet gennem lege- og læringsaktiviteter, der styrker barnets eget udtryk og udfoldelses- og deltagelsesmuligheder på egne præmisser. Vi understøtter børnenes forståelse af fællesskabet ved at arbejde i små og store grupper, hvor fokus på forskelligheder og samarbejde er nøgleord. Vi inddrager forældrene gennem dokumentation og information. Vi inddrager lokalmiljøet ved at benytte forskellige faciliteter og muligheder i området samt gennem samarbejde med forskellige lokale instanser. Gennem kultur, æstetik og fællesskab understøttes både barnets alsidige personlige samt sociale udvikling. Barnet udvikler krop og sanser gennem kropslige og sansemotoriske aktiviteter samt bevægelseslege. Barnets kommunikative og sproglige kompetencer udvikles bl.a. gennem dialog, sang, musik, kreativitet og bevægelse. Ved at have fokus på kultur, æstetik og fællesskab i udelivet, understøttes barnets forståelse af natur, udeliv og science.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I forbindelse med arbejdet med implementeringen af den nye styrkede læreplan skal vi have ændret fokus fra dokumentation til evaluering. Vi har fokus på, at den dokumentation vi indsamler danner grundlag for justeringer i vores læringsmiljøer, så vi hele tiden er bevidste om, hvad børn møder hos os og sammenhængen til de mål, der stilles for børnegruppens læring.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi har et skema for, hvordan en handleplan med evaluering skal bruges. Denne viden vil blive drøftet lokalt i på grupperne i afdelingerne, og i lederteamet. Det vil danne grundlag for evalueringen af denne læreplan ud fra de rammer der desuden fastsættes af forvaltningen.